TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20979
Tarih :02.11.2026

52338

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye hapishanelerinde hasta mahpusların sağlık, bakım ve gözetim ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin yaşanan sorunlar, infaz rejiminin insan hakları temelinde yeniden ele alınması gerekliliğini her gün hatırlatmaktadır. Ulusal ve uluslararası insan hakları kurumlarının hasta mahpusların tedavi ve bakım koşullarına ilişkin tekrarlanan tavsiyelerine rağmen, hapishane idarelerinin uygulamaları ve bu uygulamalara karşı etkili denetim mekanizmalarının işletilmemesi, sağlık hakkı ve yaşam hakkı bakımından ağır ihlallere zemin hazırlamaktadır.

Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde tutulan hasta mahpuslar Mahmut Okay ve Sedat Can'ın maruz bırakıldığı uygulamalar da son somut örneklerdendir. Mahmut Okay'ın yüzünün tamamını etkileyen felç nedeniyle konuşamadığı, bir kolunu ve elini kullanamadığı, yürümekte ciddi güçlük çektiği ve ayaklarından ameliyat olması gerektiği tarafımıza iletilen bilgiler arasındadır. Buna rağmen hastanede gerçekleştirilen muayenede kendisine ayaklarının sağlam olduğu ve tedaviye ihtiyaç duymadığı yönünde değerlendirme yapıldığı belirtilmektedir. Daha da önemlisi, Adli Tıp Kurumu tarafından tek başına hapishanede kalamayacağı yönünde rapor düzenlenmiş olmasına rağmen Okay hala tek kişilik odada tutulmaktadır.

Aynı hapishanede tutulan Sedat Can ise geçirdiği diz ameliyatının ardından günlük ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve iyileşme sürecini sürdürebilmek için refakatçiye ihtiyaç duymasına rağmen hapishane idaresinin refakatçi bulundurulmasına izin vermediği bir süreç yaşamaktadır. Her iki mahpusun durumu birlikte değerlendirildiğinde, sağlık hakkının yalnızca hastaneye sevk ve muayene işlemlerinden ibaret görülmesinin ne denli ağır sonuçlar doğurabildiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Zira hastalıkları nedeniyle temel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan veya ameliyat sonrasında bakıma ihtiyaç duyan mahpusların gerekli koşullardan yoksun bırakılması, tedavi hakkının yanı sıra yaşam hakkını da doğrudan tehdit eder seviyelere ulaşmıştır.

52338

Bu bağlamda;

1. Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde tutulan Mahmut Okay ve Sedat Can'ın güncel sağlık durumları nedir? Mahpusların hastalıkları, geçirdikleri ameliyatlar ve tedavi süreçlerine ilişkin Bakanlığınızın elinde bulunan sağlık raporları ve kayıtları nelerdir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından tek başına hapishanede kalamayacağı yönünde rapor düzenlenen Mahmut Okay'ın bu rapora rağmen tek kişilik odada tutulmaya devam edilmesinin gerekçesi nedir? Söz konusu raporun gereğinin yerine getirilmemesinde sorumluluğu bulunan hapishane idarecileri hakkında herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Mahmut Okay'ın ayaklarından ameliyat olması gerektiği yönündeki sağlık değerlendirmelerine rağmen tedaviye ihtiyaç duymadığı yönünde karar veren hastane ve hekim tarafından hangi tıbbi incelemeler yapılmıştır? Mahpusun sağlık durumunun bağımsız ve kapsamlı bir sağlık kurulu tarafından yeniden değerlendirilmesi sağlanacak mıdır?
4. Diz ameliyatı geçiren Sedat Can'ın ameliyat sonrasında refakatçiye ihtiyaç duyduğu hâlde bu talebinin hapishane idaresince reddedildiği iddiası doğru mudur? Refakatçi bulundurulmasına izin verilmemesinin hukuki ve tıbbi gerekçesi nedir? Bu kararın alınmasında hangi idari makam yetkilidir?
5. Mahmut Okay ve Sedat Can'ın sağlık durumları gözetilerek ihtiyaç duydukları bakım, refakat ve gözetim koşullarının sağlanması için Bakanlığınızca gerekli girişimlerde bulunulacak mıdır? Mahpusların sağlık durumlarına uygun olmayan koşullarda tutulmaya devam edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla herhangi bir talimat verilmiş midir?
6. Her iki mahpusun sağlık durumları ve maruz kaldıkları koşullar dikkate alınarak 5275 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi kapsamında infazın ertelenmesi dâhil olmak üzere sağlık durumlarına uygun infaz tedbirlerinden yararlandırılmaları yönünde bir değerlendirme yapılmış mıdır?
7. Son beş yıl içerisinde Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde hasta mahpusların tedavi, bakım ve refakat ihtiyaçlarının karşılanmadığına ilişkin Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvurular üzerine kaç idari inceleme ve soruşturma yürütülmüş, sorumlular hakkında hangi işlemler tesis edilmiştir?